Какво се случва с неосребреното имущество на заличения търговец при прекратяване на спряно производство по несъстоятелност

Откритото производство по несъстоятелност и неговият развой могат да доведат до положение, при което съществува неосребрено, съответно неразпределено между кредиторите, предявили вземанията си в откритото производство по несъстоятелност имущество, което е част от масата на несъстоятелността и собственост на обявения в несъстоятелност търговец, а производството да се прекрати и търговецът да се заличи от Търговския регистър при Агенция по вписванията /ТР при АВ/.

Подобни хипотези възникват при липса на достатъчно имущество за покриване на разноските в производството по несъстоятелност, които са вследствие пасивността на кредиторите с предявени в производството вземания. Когато синдикът в производство установи, че не са достатъчни разполагаемите средства, които да покриват разноските в производството, същият уведомява съда, който от своя страна приканва кредиторите да внесат средства за покриване на извършените до момента разноски, както и аванс за покриване на разноски за следващите няколко месеца.

Въпреки че е предвидена привилегия за кредитор внесъл средства за разноски, изразяваща се в предпочитателно удовлетворяване за размера на внесената сума при постъпване на средства при осребряване на имуществото на търговеца, кредиторите рядко се възползват от предвидената възможност, особено когато кредитори с по-голям размер на приети вземания са пасивни по отношение на производството и съответно не внасят средства за разноски и продължаване на откритото производство.

Невнасянето на средства за покриване на разноските в производството от страна на кредиторите в указания от съда срок, води до постановяване на спиране на откритото производство по несъстоятелност. При липса на молба от страна на кредитор или на длъжника за възобновяване на спряното производство в едногодишен срок от вписване на определението за спиране в ТР при АВ, съдът прекратява производството по несъстоятелност и заличава търговеца от ТР. В подобни случаи често в практиката е налице останало неосребрено имущество на заличения търговец.

Предвид липсата на уредена процедура по отношение на имуществото, останало след заличаването на търговеца в ТР при АВ и с оглед противоречивата практика на

CR legal DL 2018. Всички права запазени.

съдилищата, Върховният касационен съд в Тълкувателно решение № 1 от 03.12.2018 г. по тълк. д. № 1/2017 г., ОСТК на ВКС постанови, че останалото имущество на обявен в несъстоятелност и заличения едноличен търговец остава в негова собственост, а в случай че търговецът е юридическо лице става собственост на държавата/общините. Върховният касационен съд е направил аналогия с чл. 11 от Закона за наследството, според който при отказ от наследство от всички редове наследници, загубване на право да наследяване или при липса на наследници, наследеното имущество преминава в собственост на държавата/общините.

Въпреки постановеното тълкувателно решение е необходимо процедурата да бъде нормативно уредена. Не е предвидено изрично задължение на съда при постановяване на определение за прекратяване на производството по несъстоятелност и при наличие на неосребрено имущество, същият да се произнесе за реда и разпределението на останалото имущество на длъжника. Неяснота има и по отношение на уведомяването на държавата/общините за имуществото и акта за приемането на имуществото от тяхна страна. Съществуват хипотези, при които имуществото се намира извън съдебния район на съда, пред който се е провело производството по несъстоятелност, респективно извън седалището на заличения търговец-юридическо лице.

При наличие на публични задължения на заличения търговец, не е установен редът за тяхното отписване/опрощаване от страна на държавата. Налице са случаи в практиката за начисляване на данъци върху движими/недвижими вещи, собственост на заличен търговец. Неясни са сроковете за дерегистрация по ДДС на търговеца, особено когато заличеният търговец не проявява инициатива, както по време на откритото производство по несъстоятелност, така и след прекратяването му, като в този случай няма установен ред по чия инициатива се извършва дерегистрацията.

Необходима е законодателна промяна, която да уреди изчерпателно процедурата по отношение на неразпределеното имущество на заличен търговец-юридическо лице, както и възникващите вследствие липсата на уредба, въпроси.

CR legal DL 2018. Всички права запазени.